

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1946

Vyhlášené: 30.01.1946

Vyhlášená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

7

ZÁKON

ze dne 9. ledna 1946

o hromadném poručení

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část první.

Kdo může být pověřen hromadným poručením.

§ 1.

Přednosta poručenského soudu (v tomto zákoně dále „soud“) může pověřit hromadným poručením:

1. okresní péči o mládež pro obvod, na který se vztahuje její působnost, nebo
2. okres pro obvod soudu, nebyla-li úkoly hromadného poručení pověřena okresní péče o mládež, nebo
3. obec pro obvod obce, nebyly-li úkoly hromadného poručení pověřeny ani okresní péče o mládež ani okres.

§ 2.

(1) Návrh okresní péče o mládež nebo okresu nebo obce, aby byly pověřeny hromadným poručením, předloží soud se svým návrhem presidentu krajského soudu k předběžnému schválení; jde-li o pověření obce, dotáže se president krajského soudu před rozhodnutím o schválení i na mínění okresního národního výboru (okresní správní komise), pokud nejde o města statutární.

(2) Schválení budiž odepřeno, nelze-li s jistotou očekávat, že navržená korporace bude plnit úkoly hromadného poručení úspěšně.

§ 3.

Obce a okresy lze pověřit hromadným poručením jen, mají-li řádně vybavenou správu péče o mládež.

§ 4.

(1) Korporace (§ 1), která byla pověřena hromadným poručením, je nositelem hromadného poručení.

(2) Nositel hromadného poručení vykonává je veřejnými poručníky.

§ 5.

Přednosta soudu může po schválení presidenta krajského soudu odníti nositeli hromadného poručenství pověření, vyžaduje-li to zájem poručenců; jde-li o obec, dotáže se president krajského soudu před schválením tohoto opatření na mínění okresního národního výboru, jde-li o město statutární, zemského národního výboru.

Část druhá.**Úkoly nositelů hromadného poručenství.****§ 6.**

Soud ustanoví nositele hromadného poručenství poručníkem v těch případech, kdy není vhodné osoby, která by byla ochotna přijmout poručenství, nebo je-li to nutné, aby se hájily účinně práva a zájmy poručenců.

§ 7.

(1) K návrhu nositele hromadného poručenství může president krajského soudu, vyslechna přednostu soudu, nařídit, aby byl nositel pověřen poručenstvím nad všemi nemanželskými dětmi, které se v jeho obvodu narodí, dokud nebudou mít řádného zákonného zástupce.

(2) President krajského soudu dá takové pověření vyhlásit v obvodu nositele hromadného poručenství způsobem v místě obvyklým, oznámí je zemskému národnímu výboru a ten zařídí, aby o něm byly vyrozuměny osoby a ústavy uvedené v odstavci 3.

(3) Porodní asistentky, porodní ústavy, nemocnice a podobné ústavy jsou povinny oznamovat nositelům hromadného poručenství narození nemanželských dětí do 24 hodin.

§ 8.

(1) Soud může nositele hromadného poručenství ustanovit též jen spoluporučníkem.

(2) Jsou-li pro to zvláštní důvody, zvláště že poručník nemůže řádně obstarat jednotlivé úkony, může soud přenést na nositele hromadného poručenství i jen jednotlivá práva a povinnosti poručnickovy, zejména dozor, vymáhání výživného nebo podpor, zjištění bydliště nebo pobytu nemanželského otce, vyhledávání příbuzných a vyšetřování státní nebo domovské příslušnosti.

(3) Nositel hromadného poručenství může být podle potřeby ustanovován i opatrovníkem nezletilého pro úkon.

§ 9.

Nositel hromadného poručenství musí dbát, aby každý nezletilec měl zákonného zástupce. K příkazu soudu je povinen konat vyhledávání, jehož je třeba ke zřízení poručenství a k ustanovení způsobilého poručníka, a předložit návrhy soudu co nejdříve. Náleží mu vykonávat i neodkladné úkony poručnickovy, dokud poručník nemůže začít svou činnost.

§ 10.

(1) Nositel hromadného poručenství dohlíží na činnost poručníků a opatrovníků nezletilých svého obvodu; dohlíží i na to, aby nezletilci pod otcovskou mocí nebyli zanedbáváni ve výživě a výchově a aby jejich jmění nebylo ohroženo nepořádnou správou.

(2) Nositel hromadného poručení si vyžádá pomoc orgánů veřejné správy, jde-li o důležitý zájem soudního chráněnce, zejména o jeho výživu, výchovu a zdravotní stav.

Část třetí. Veřejní poručníci.

§ 11.

(1) Nositel hromadného poručení ustanoví veřejnými poručníky osoby, které jsou plně způsobilé k poručení a o kterých možno podle jejich vzdělání, zaměstnání a životních zkušeností očekávat, že budou úkoly veřejného poručníka úspěšně plnit. Přijetí funkce veřejného poručníka je dobrovolné.

(2) K ustanovení veřejného poručníka je třeba souhlasu soudu, v jehož obvodu nositel hromadného poručení působí.

(3) Proti rozhodnutí, kterým byl souhlas odepřen, může podat nositel hromadného poručení ve lhůtě 15 dnů od doručení stížnost k presidentu krajského soudu; ten rozhodne s konečnou platností.

(4) Je-li veřejných poručníků několik, budiž působnost mezi ně rozdělena způsobem, který určí nositel hromadného poručení v dohodě se soudem.

(5) Ustanovení veřejného poručníka bude uveřejněno nositelem hromadného poručení v Úředním listě a podle potřeby i v jiných listech a k jeho návrhu vyhlášeno soudem na soudní desce.

§ 12.

(1) Veřejný poručník vykoná u soudu slib, že bude řádně plnit úkoly uložené mu právními předpisy. Slib tento platí i jako slib podle § 205 občanského zákoníka.

(2) Vykonání slibu budiž soudem potvrzeno na legitimaci (§ 13).

§ 13.

(1) Při svém ustanovení obdrží veřejný poručník od nositele hromadného poručení legitimaci, kterou se podle potřeby prokáže při výkonu své funkce, poučení o právech a povinnostech poručníkových a poučení pro výkon úkolů veřejného poručníka, uvedených v §§ 15 až 22. Legitimaci je povinen při zániku své funkce nositeli vrátit.

(2) Vykonáváje své povinnosti je veřejný poručník chráněn podle ustanovení trestního zákona, daných k ochraně orgánů veřejné moci.

§ 14.

Při výkonu poručení a spoluporučení, jednotlivých úkonů poručenských a opatrovnictví nezletilého pro úkon, které byly svěřeny nositeli hromadného poručení (§§ 6 až 8), řídí se veřejný poručník předpisy platnými pro poručníky a opatrovníky.

§ 15.

Veřejnému poručníku náleží spolupůsobit při uplatňování nároků matčiných podle §§ 167 a 168 občanského zákoníka.

§ 16.

(1) Veřejný poručník je povinen poručenice svého obvodu občas navštěvovat a přesvědčit se při tom o jejich osobních a majetkových poměrech. Dbá, aby poručníci plnili své povinnosti a aby nepřekročovali svá oprávnění, nýbrž se v případech zákonem určených dožadovali souhlasu soudu.

(2) Shledá-li veřejný poručník, že poručníci zanedbávají své povinnosti, oznámí to soudu, je-li třeba, aby soud ihned zakročil; jinak upozorní zákonného zástupce na závady a dohlédne, aby došlo včas k nápravě.

§ 17.

(1) Veřejný poručník je poradcem poručníků pro výkon jejich úřadu a pro styk se soudy nebo úřady.

(2) Nemajetným nezletilcům a jejich zákonným zástupcům pomáhá při sepisování podání, jich předkládání soudům nebo úřadům, při opatrování dokladů apod.; za tuto činnost nesmí ani žádat ani přijmout odměnu. Prostředkuje peněžní a jiné věcné výpomoci pro nemajetné nezletilce a umisťování nezletilců do cizí péče nebo do léčebných a jiných ústavů.

§ 18.

Veřejný poručník je povinen zjišťovati případy, kdy jsou nezletilci vydáni mravní zkáze, kdy se rodiče nebo zákonní zástupci nestarají o jich výživu nebo výchovu, kdy je jmění nezletilců ohroženo nepořádnou správou nebo kdy se rodiče, zákonní zástupci nebo jiné osoby žijící s nezletilcem ve společné domácnosti dopouštějí činů, které mohou mít naň nepříznivý vliv, a dávají tím důvod k zakročení; zjištěné závady buďtež oznámeny soudu.

§ 19.

(1) Veřejný poručník je povinen dbát toho, aby se nezletilcům svěřeným jeho péči nebo dozoru dostalo potřebné sociální a zdravotní péče.

(2) Dohlédne zvláště, zda mají zapotřebí lékařského ošetření, po případě pravidelného lékařského dozoru, a učiní potřebné opatření.

(3) Je-li toho třeba, zvláště ke zjišťování příčin nedostatečných výsledků výchovy a nepříznivého zdravotního stavu a k vyšetřování prostředí, v kterém dítě žije, použije veřejný poručník pomoci poraden pro matky a děti, škol, zdravotních, výzkumných a podobných ústavů a jiných zařízení péče o mládež.

§ 20.

Veřejní poručníci nejsou oprávněni přijímat při výkonu své funkce peníze ani cenné papíry pro své svěřence, jejich rodiče nebo pěstouny. K tomu je oprávněn jedině nositel hromadného poručenství a ten hodnoty vyúčtuje.

§ 21.

Styk veřejného poručníka se soudem je přímý a podle povahy věci ústní nebo písemný. Veřejný poručník je oprávněn nahlížet do poručenských a opatrovnických spisů a činit z nich opisy nebo výpisy.

§ 22.

K příkazu soudu podává veřejný poručník o osobních a majetkových poměrech nezletilců svěřených jeho doзору jednotlivé nebo pravidelné písemné zprávy; jinak je povinen zachovat o nich naprostou mlčenlivost.

§ 23.

Ten, u koho jsou umístěni nezletilci svěřeni péči nebo doзору veřejného poručníka, je povinen dáti mu žádaná vysvětlení, dovolit přístup k těmto nezletilcům a prohlídku místností pro ně určených a je na jeho vybídnutí předvésti k soudu, k úřadu nebo k lékaři.

§ 24.

Tam, kde je podle povahy případu toho potřeby, dohodnou se veřejní poručníci o postupu s dozorčími důvěrníky vykonávajícími dozor podle předpisů o ochraně dětí v cizí péči a dětí nemanželských. Také nositel hromadného poručenství dohlíží, aby opatření veřejných poručníků byla v souladu s opatřeními dozorčích důvěrníků.

§ 25.

Je-li nositel hromadného poručenství zároveň pomocným zařízením pro soudní péči o mládež, možno veřejných poručníků užít i k předepsanému spolupůsobení v trestním soudnictví nad mládeží.

§ 26.

(1) Neodstraní-li nositel hromadného poručenství závady, jichž nápravy se domáhá ten, kdo se pokládá za stížen postupem veřejného poručníka, lze podat stížnost k soudu.

(2) Soud může, nevyčkávaje stížnosti, k návrhu nebo z moci úřední změnit opatření veřejného poručníka nebo nositele hromadného poručenství nebo až do svého rozhodnutí výkon opatření zastavit.

§ 27.

Soud je povinen odstraňovat závady v činnosti veřejných poručníků jich vhodným poučováním a přesvědčováním se, zda svědomitě plní své povinnosti. Shledá-li závady, upozorní na ně nositele hromadného poručenství, a není-li zjednána náprava, zemské ústředí péče o mládež, jde-li o okresní péči o mládež, anebo nadřízený dozorčí orgán, jde-li o svazek územní samosprávy.

Část čtvrtá.**Ustanovení závěrečné.****§ 28**

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 8. listopadu 1945 a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Drtina v. r.

